Nummer VN2024-001979
Directie directie sb

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 05 maart 2024

Portefeuille Financiën (36)

Agendapunt B5

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het plan van aanpak voor het traject inzicht in ongelijk investeren

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de aanleiding van dit traject
2. In te stemmen met het plan van aanpak van dit traject om een aanpak te ontwikkelen voor gestructureerd inzicht in ongelijk investeren voor gelijke kansen
3. In te stemmen met de bestuurlijke afstemmingen gedurende het traject

Kernboodschap

Het college van B en W wordt gevraagd in te stemmen met het plan van aanpak voor het traject inzicht in ongelijk investeren, onder regie van het stedelijk strategieteam. Dit traject beoogt een aanpak te ontwikkelen voor gestructureerd inzicht in de mate waarin de gemeentelijke inzet in lijn is met de opgave gelijke kansen te bevorderen, in de mogelijkheden om meer/anders ongelijk te kunnen investeren in de stad en de randvoorwaarden om ongelijk investeren organisatorisch ook beter mogelijk te maken. Doel is tevens het ambtelijke en bestuurlijke gesprek hierover te faciliteren._____

Bestuurlijke achtergrond

Het college heeft de ambitie ongelijk te investeren voor gelijke kansen. Bij de begrotingsretraite heeft het college de opdracht gegeven om meer inzicht te creëren in de mogelijkheden tot meer/anders ongelijk te investeren voor gelijke kansen.

Bestuurlijke prioriteit

Het college heeft de ambitie geformuleerd om ongelijk te investeren in gelijke kansen. Uit het coalitieakkoord: "*Omdat we willen dat het met alle Amsterdammers goed gaat, nu en in de toekomst, kiezen we er voor om vooral te investeren op die plekken en in die opgaven waar onze steun het hardste nodig is en waar we samen het grootste verschil kunnen maken. We investeren dus ongelijk voor gelijke kansen en voor een duurzame toekomst voor ons allemaal (Amsterdams Akkoord 2022-2026)*

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet: het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Onderbouwing besluit

Ad 1: Kennis te nemen van de aanleiding van dit traject

Er zijn in de afgelopen jaren stappen gezet in het ongelijk investeren. In de vorige collegeperiode is gestart met een aanpak kansenongelijkheid, waar ongelijk investeren onderdeel van uitmaakt. Voor de meeste gebiedsgerichte budgetten en teams (wijkteams, sociale basis) is er een beweging gemaakt van verdeling op basis van een historische verdeelsleutel naar een verdeelsleutel op basis van objectieve criteria. In het huidige coalitieakkoord zijn extra middelen uitgetrokken voor de integrale aanpakken in Noord, Zuidoost en Nieuw-West (60 mln euro in 4 jaar tijd). Ook in het fysiek domein wordt het principe ongelijk investeren toegepast, o.a. bij nieuwbouw (40% gereguleerde huur, 40% middelduur (huur en koop) en 20% dure huur en koop) en het Vereveningsfonds zelf, dat het mogelijk maakt met geld verdiend door nieuwbouw op bijv. de Zuidas te investeren in meer kwetsbare gebieden en andere (sociale) investeringen mee te dekken.

Er lopen verschillende initiatieven om zicht te krijgen of de verdeling van de reguliere budgetten en taken over de gebieden in lijn is met de opgaven: in het sociaal domein is al voor veel voorzieningen in kaart gebracht o.b.v. welke criteria deze worden toegekend of ingezet. Voor de 22 taken van de stadsdelen wordt inzichtelijk gemaakt hoe stadsdeelbestuurders kunnen sturen op de taken die aan hen zijn toegewezen. En vanuit de bestuursopdracht Inzicht in beleid geld en keuzes wordt het dashboard dat wordt ontwikkeld voor meer inzicht in de begroting verrijkt met benchmark data en beschikbare gebiedsinformatie om mogelijkheden voor verschuiving van budgetten over de verschillende taken inzichtelijk te maken.

Maar:

- we kijken binnen Amsterdam nog niet systematisch – stadsbreed, op alle onderdelen, consequent – of de gemeentelijke mensen en middelen worden ingezet op die plekken waar dat het hardste nodig is
- genoemde initiatieven hebben hun eigen trajecten en faciliteren nog geen gezamenlijk gesprek over prioritering van inzet middelen naar mensen
- er worden veel verschillende definities van ongelijk investeren gebruikt, waardoor een gezamenlijk gesprek moeilijk is
- er is niet altijd duidelijk in hoeverre (meer/anders) ongelijk investeren wenselijk en mogelijk is
- Hierdoor blijft het idee overeind dat er wél veel meer mogelijkheden zijn om ongelijk te investeren maar weet men eigenlijk niet wat, waar en hoe
- Tegelijk betekent ongelijk investeren vaak ook een verlies of vermindering van middelen elders, waar niet altijd steun voor is of waar niet altijd het gesprek over wordt gevoerd
    6.1. de mate waarin gemeentelijke inzet in lijn is met de opgave gelijke kansen te bevorderen
    6.2. de mogelijkheden om meer/anders ongelijk te kunnen investeren in de stad en de factoren waar rekening mee gehouden moeten worden
    6.3. de randvoorwaarden om ongelijk investeren organisatorisch ook beter mogelijk te maken
    6.4. een goed (ambtelijk en bestuurlijk) gesprek te kunnen voeren over mate waarin gemeentelijke inzet in lijn is met de opgave
    6.5. Indien gewenst besluiten te kunnen nemen over
        6.5.1. Herverdeling van mensen en middelen in lijn met de opgave
        6.5.2. Extra investeringen in gebieden/buurten die dat nodig hebben en ook minder in gebieden waar het al goed gaat.

6.5.3. Ontzien van kwetsbare gebieden bij lastige/gevoelige voorstellen en besluiten

Ad 2: In te stemmen met het plan van aanpak van dit traject om een aanpak te ontwikkelen voor gestructureerd inzicht in ongelijk investeren voor gelijke kansen

Het doel, beoogde resultaten en beoogde planning worden hieronder kort toegelicht.

Het centrale doel van dit traject:

1. Een aanpak ontwikkelen voor gestructureerd inzicht in:
2. Om zo:

Beoogde resultaten:

1. **Bieden van inzicht, door een 'factpack' met:**

1. Raamwerk: gedeeld beeld van wat er met 'ongelijk investeren' en gelijke kansen bedoeld worden
2. Breed inzicht in hoe & waar reeds (ongelijk) geïnvesteerd wordt en indicatie van eventuele mismatch met opgave op de onderdelen die van belang zijn voor het bevorderen van gelijke kansen

Voor selectie van onderwerpen met meeste potentie voor ongelijk investeren (per onderwerp):

1. Verdieping in hoe gemeentelijke inzet zich verhoudt tot opgave en overzicht van relevante opties en afwegingen om (meer/anders) ongelijk te investeren
2. Illustratieve uitwerking van effecten op gelijkheid op basis van deze opties en afwegingen (samengevat in aantal scenario's)

1. **Faciliteren van factpack naar toepassing**

1. Gezamenlijk (ambtelijk en bestuurlijk) gesprek: faciliteren bestuurlijk en ambtelijk gesprek over inzichten en mogelijkheden voor meer/anders ongelijk investeren obv factpack
2. Borging van toepassing factpack: advies voor toepassing van het werkproduct (bij nieuw beleid en heroverweging bestaand beleid), integratie P&C cyclus en dashboard BO Inzicht in beleid, geld en keuzes en advies voor eventuele bredere implementatie (roadmap)

Beoogde planning van dit traject, waarvan de belangrijkste punten zijn:

- Verwachte eerste resultaten rondom het breed inzicht in hoe reeds ongelijk geïnvesteerd wordt binnen de organisatie en zicht op onderwerpen met potentie voor (meer/anders) ongelijk investeren (zie punt 2a): medio april
- Selectie van aantal onderwerpen voor verdiepende analyse door college: medio april

- Verdiepende analyse, overzicht van relevante opties en afwegingen omtrent keuzes voor meer/anders ongelijk investeren en illustratieve uitwerking op maatschappelijke effecten van de door het college geselecteerde onderwerpen: juni (datum onder voorbehoud en afhankelijk van aantal onderwerpen en progressie hierop)

Ad 3: In te stemmen met de bestuurlijke afstemmingen gedurende het traject

Voorgestelde bestuurlijke afstemmomenten zijn:

- 13 maart PHO Financiën. Ter kennisname: Plan van aanpak, Tussentijdse projectuitkomsten (precieze inhoud nader te bepalen en afhankelijk van progressie)
- Medio maart: Bestuurdersconferentie. Ter kennisname: Plan van aanpak; Tussentijdse projectuitkomsten (precieze inhoud nader te bepalen en afhankelijk van progressie)
- Medio april: College. Ter vaststelling: Selectie en prioritering van onderwerpen voor verdiepende analyse. *NB: voorbespreking middels dubbele wethouder Groot-Wassink en Van Buren*
- Medio april – medio mei: Relevante PHO's. Ter kennisname: Plan van aanpak, Tussentijdse projectuitkomsten (precieze inhoud nader te bepalen en afhankelijk van progressie). *NB: PHO's waarbij wordt aangesloten zijn afhankelijk van de geselecteerde onderwerpen door college*

Participatie

Inzichten vanuit bewoners (onderwerpen op het gebied van kansengelijkheid die zij belangrijk vinden) worden meegenomen in het raamwerk, evenals als criterium om bepaalde onderwerpen voor de verdiepende analyse te selecteren

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-008049	Advies (pdf)
AD2024-008047	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-008048	Plan van aanpak Inzicht in ongelijk investeren.pdf (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten